

REFERAT 2022-25: Politiske møder - Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter d. 08-02-2024

Mødedato Torsdag d. 08. februar 2024 kl. 19:00

Mødested Mødelokale 205, Sønderborg Rådhus

Mødedeltagere Tom Hartvig Nielsen, Charlotte Riis Engelbrecht (Fravær), Daniel Staugaard (Fravær), Kristian Beuschau, Erik Krogh, Maria Frost
Andresen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Orientering om bæredygtighed i de kommunale køkkener.....	4
Orientering om projekt "Økologi på Landkortet"	7
Drøftelse af prioriteret liste over opgaver i 2024 i Teknik-, Miljø- og Bæredygtighed.....	9
Lukket.....	11
Gensidig orientering fra fagudvalg.....	12
Orientering om status på udmøntningsplan 2023 - december.....	13
Orientering om ledelsesinformation 2023 - ultimo december.....	15
Generel orientering.....	17
Underskriftsark.....	18

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

24/1602

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter at godkende

- dagsordenen.

Beslutning Politiske møder - Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter den 08-02-2024

Godkendt.

Fraværende:

Daniel Staugaard

Charlotte Riis Engelbrecht

Fraværende Daniel Staugaard, Charlotte Riis Engelbrecht

Punkt 2: Orientering om bæredygtighed i de kommunale køkkener

23/1963

Sagsresumé

Flere af Sønderborg Kommunes køkkener har i 2023 skabt gode resultater med et særligt fokus på bæredygtighed.

Køkkenerne har deltaget i projekterne ”Sønderborg gør kål på madspild” og ”Økologi og madglæde”, og har derigennem bidraget til realiseringen af ”Handleplan for Fødevarer 2022-2025”.

Tangshave Bo- og Aktivitetscenter og Mølleparkens Plejecenter har arbejdet målrettet med madspild, og har ved en række tiltag reduceret madspildet med henholdsvis 35% og 23%.

I alt ni køkkener har arbejdet med at højne deres indkøb af økologi ved deltagelse i projektet ”Økologi og Madglæde”. Disse køkkener har øget andelen af økologi fra et udgangspunkt på 9% til aktuelt 29%. Dette er lykket ved, at køkkenerne har haft fokus på at købe grønt i sæson, bruge flere grønne proteiner, tilberede flere måltider fra bunden samt fokusere på gode indkøbsvaner.

Alle køkkenerne i kommunen har arbejdet på at handle flere lokale fødevarer. Dette arbejde har resulteret i, at de samlet set, har højnet deres indkøb af lokale fødevarer med 36% sammenlignet med 2022.

Indsatsen støtter op om Handleplan For Fødevarer og Byrådets vision om grøn omstilling og det gode liv.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter, at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 28. september 2022 ”Handleplan for Fødevarer 2022-2025”.

Handleplanen har fokus på temaerne:

- øget efterspørgsel efter lokale og klimavenlige fødevarer
- styrkelse af madkultur og maddannelse
- sunde, bæredygtige og klimavenlige kommunale måltider.

Handleplanens mål om at Sønderborg Kommune serverer sunde, bæredygtige og klimavenlige måltider realiseres bl.a. ved at arbejde med omlægning til økologi og reduktion af madspild.

Økologi og Madglæde:

Projektet ”Økologi og Madglæde” er gennemført i 2023 med Meyers Madhus som udfører med støtte fra Fonden for Økologisk Landbrug. I alt ni kommunale køkkener har deltaget i projektet. Det drejer sig om Guderup Plejecenter, Amaliehaven Plejecenter, Hørup Plejecenter, Mølleparkens Plejecenter, Gråsten Plejecenter, Broager Plejecenter, Kantinen Borgen, Kantinen Ellegårdvej og Rådhuskantinen.

Målsætningen for projektet var, at køkkenerne skulle højne deres økologiske indkøb indenfor budget.

Køkkenerne er lykkedes med at indfri målsætningen ved både at konvertere og omlægge til økologi. Det betyder, at de i nogle tilfælde har skiftet konventionelle varer ud med økologiske varer og i andre tilfælde, har ændret arbejdsgange for at opnå økonomisk råderum til at købe økologisk.

Køkkenerne har ved en målrettet indsats samlet set formået, at højne deres indkøb af økologi fra udgangspunktet på 9% til aktuelt 29% indenfor deres budget.

Køkkenernes arbejde med økologi har derudover medført flere positive forandringer i deres arbejde med bæredygtighed. Køkkenerne køber mere grønt i sæson, fremstiller flere grønne retter, tilbereder flere måltider fra bunden, samt er blevet mere bevidste om gode indkøbsvaner.

Projektet ”Økologi og Madglæde” er afsluttet december 2023 og der afventes stadig den afsluttende måling af projektets effekt på økologiske indkøb. Køkkenerne fortsætter deres arbejde med bæredygtighed.

Sønderborg gør kål på madspild:

Sønderborg Kommune har gennem ”Handleplan For Fødevarer” en målsætning om at reducere kommunale køkkeners madspild med 25% inden 2026. Denne målsætning er blevet til projektet ”Sønderborg gør kål på madspild”.

Der er indtil videre to plejecentre og et bosted, der har målt deres madspild og igangsat målrettede initiativer til at reducere madspildet. Det drejer sig om Tangshave Bo- og Aktivitetscenter, Mølleparkens Plejecenter samt Gelerts Gård. Tangshave Bo- og Aktivitetscenter samt Mølleparkens Plejecenter er foreløbig lykkedes med, at reducere madspild med hele 35% og 23%. Gelerts Gård har ligeledes igangsat lovende tiltag, og har planlagt at måle resultaterne af disse indsatser i starten af februar måned.

Projektets foreløbige resultater viser, at indsatsen mod madspild har både klimamæssige og ressource-mæssige fordele. Det kan medføre højere kvalitet af beboernes måltider, samt bidrage til at indfri ambitionen om at købe flere lokale fødevarer.

Derudover italesætter personalet på Tangshave Bo-, og Aktivitetscenter, at de oplever øget tværfagligt samarbejde som endnu en positiv konsekvens af projektet.

Projektet fortsætter i 2024, hvor der foreløbig er planlagt opstart på Gråsten Plejecenter, Tandsbjerg Plejecenter, Broager Plejecenter samt Ulkebøl Børnehus.

Lokale indkøb af fødevarer:

Alle køkkener i Sønderborg Kommune har arbejdet med øget indkøb af lokale fødevarer i 2023.

Der er foreløbig etableret 11 frivillige aftaler med lokale leverandører. Køkkenerne har været gode til at anvende aftalerne, og dette har resulteret i en øgning af indkøb af lokale fødevarer med 36% sammenlignet med 2022.

Der bliver fortsat arbejdet med indkøb af lokale råvarer samt øget synlighed på indsatserne.

Beslutning Politiske møder - Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter den 08-02-2024

Orientering taget til efterretning.

Fraværende:

Daniel Staugaard

Charlotte Riis Engelbrecht

Bilag

Handleplan for Fødevarer 2022-2025

Fraværende Daniel Staugaard, Charlotte Riis Engelbrecht

Punkt 3: Orientering om projekt "Økologi på Landkortet"

23/1963

Sagsresumé

For at styrke økologi og bæredygtighed, har Sønderborg Kommune i 2023 deltaget i projekt "Økologi på Landkortet".

Målet var at skabe en model, hvor lokale økologiske producenter kunne styrke afsætningsmulighederne af deres varer.

Der har været afholdt et vellykket inspirationsmøde, hvor økologiske producenter, totalleverandør, spisesteder og kommunale køkkener fik mulighed for at drøfte muligheder for øget samhandel.

Arbejdet med "Økologi på Landkortet" har resulteret i, at der blevet udviklet en guide til, hvordan lokal samhandel kan styrkes, samt en guide til hvordan køkkener kan øge deres økologiske indkøb.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter at tage orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 28. september 2022 "Handleplan for Fødevarer 2022-2025.

Handleplanen har fokus på temaerne:

- øget efterspørgsel efter lokale og klimavenlige fødevarer
- styrkelse af madkultur og maddannelse
- sunde, bæredygtige og klimavenlige kommunale måltider.

Temaerne bidrager til Sønderborg Kommunes vision om grøn omstilling og jobvækst.

Handleplanens mål om at Sønderborg Kommune serverer sunde, bæredygtige og klimavenlige måltider realiseres bl.a. ved at øge indkøb af økologi og lokale fødevarer.

Projektet "Økologi på landkortet" er gennemført i 2023 af Landbrug og Fødevarer, der er erhvervsorganisation for landbruget, fødevarer- og agroindustrien. Projektet er støttet af Fonden for Økologisk Landbrug.

I projektperioden er der afholdt en afdækningsworkshop med tre kommunale køkkener om praksis i dag og behov ift. økologisk omstilling. Derudover er der foretaget indkøbsanalyser for tre køkkener, hvor fokus har været at sikre compliance på indkøbsaftaler, da det skaber bedre muligheder for indkøb af økologi.

Der blev i oktober måned afholdt et inspirationsmøde på Als Kloster, hvor der deltog økologiske producenter fra Sønderjylland, totalleverandør, BC Catering, restaurationer og kommunale køkkener.

Programmet gav desuden deltagerne mulighed for at drøfte muligheder for øget samhandel. Herudover var der oplæg fra en lokal producent og Fødevarestyrelsen informerede om det økologiske spisemærke.

Landbrug og Fødevarer har som resultat af projektet udarbejdet to guides, der beskriver, hvordan øget samhandel får gode vilkår, samt hvordan andelen af økologiske indkøb kan højnes.

Guiderne er meget håndgribelige og vil være nyttige som redskab i Sønderborg Kommunes videre arbejde med bæredygtighed.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Politiske møder - Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter den 08-02-2024

Orientering taget til efterretning.

Fraværende:

Daniel Staugaard

Charlotte Riis Engelbrecht

Bilag

Økologi på landkortet_Guide til flere økologiske indkøb_compressed

Økologi på landkortet_Sådan styrker du den lokale samhandel

Fraværende Charlotte Riis Engelbrecht, Daniel Staugaard

Punkt 4: Drøftelse af prioriteret liste over opgaver i 2024 i Teknik-, Miljø- og Bæredygtighed

24/831

Sagsresumé

Ligesom i 2023, er forvaltningen i 2024 optaget af en række opgaver. Disse opgaver har dels karakter af drifts- og anlægsopgaver, dvs. ”skal”-opgaver. Dels af politisk prioriterede opgaver. Opgaverne stammer fra henholdsvis budgetforlig, politiske enkeltsager og ansøgninger fra borgere. Som følge af en støt stigende mængde af opgaver, og en samtidig reduktion af forvaltningens omkostninger til administration med ca. 100 mio. kr. over de seneste år, er der også i 2024 behov for at prioritere i opgavevaretagelsen.

Forvaltningen har på baggrund heraf udarbejdet forslag til prioriteret liste over opgaver i 2024 i Teknik-, Miljø- og Bæredygtighed. Listen forelægges til Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikters drøftelse.

Sagen understøtter Byrådets Vision 2022 – 2025 om det gode liv. Det skyldes, at prioriteringen af opgaverne vil bidrage til forventningsafstemningen med borgerne om forvaltningens arbejde, og derigennem et bedre og sundere arbejdsmiljø for forvaltningens medarbejdere. Prioriteringen af opgaverne understøtter samtidig et øget tværgående fokus på de højest prioriterede og finansierede indsatser i forvaltningen – til glæde for borgerne og samarbejdet mellem forvaltning og kommunalbestyrelse.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter at drøfte

- Prioriteret liste over opgaver i 2024 i Teknik-, Miljø- og Bæredygtighed.

Sagsfremstilling

Forvaltningen i Teknik-, Miljø- og Bæredygtighed er i 2024 optaget af en række opgaver. Disse opgaver har dels karakter af drifts- og anlægsopgaver, dvs. ”skal”-opgaver. Dels af politisk prioriterede opgaver. Opgaverne stammer fra henholdsvis budgetforlig, politiske enkeltsager og ansøgninger fra borgere.

Som det var tilfældet i 2023, er der behov for at prioritere i opgavevaretagelsen. Dette skyldes en støt stigende mængde af opgaver samtidig med, at forvaltningens omkostninger til administration over de seneste år er reduceret med ca. 100 mio. kr. Forvaltningen besidder således ikke de nødvendige ressourcer (driftsmidler og ressourcer) til at kunne prioritere gennemførelsen af alle de ønskede opgaver for 2024 lige højt.

Af vedlagte liste fremgår forvaltningens forslag til hvilke opgaver i 2024, der bør prioriteres (hhv. prioritet 1 og 2), og hvilke der bør afvente øvrigt prioriterede opgaver (prioritet 3). Af listen fremgår derudover de opgaver, der er nye for 2024 og de opgaver, der er afsluttede. Det bemærkes, at listen ikke er udtømmende.

Forvaltningen har i prioriteringen på den baggrund lagt vægt på karakteren af opgaven, og om der er afsat finansiering til gennemførelsen af opgaven. Gennemførelsen af ”skal”-opgaver og politisk prioriterede opgaver, hvortil der er afsat finansiering prioriteres således højest.

Der tages i den forbindelse forbehold for, at der i lyset af Byrådets reduktioner på den administrative struktur de seneste fem år, ikke er afsat administrative ressourcer til samtlige opgaver på prioriteringslisten.

Det er forvaltningens vurdering, at prioriteringen i opgavevaretagelsen vil bidrage til et øget tværgående fokus på de højest prioriterede og finansierede indsatser i forvaltningen. Dette vil komme borgerne til gavn, som forventeligt vil opleve, en bedre og mere sammenhængende opgavevaretagelse. Samtidig understøttes forventningsafstemningen med borgerne og kommunalbestyrelsen om forvaltningens arbejde. Derigennem skabes et bedre og sundere arbejdsmiljø for forvaltningens medarbejdere. Det skyldes, at forvaltningens ledelse og medarbejdere vil kunne tilrettelægge arbejdet i forvaltningen med udgangspunkt i fælles prioriterede opgaver.

Det bemærkes, at der på februar-møderne i henholdsvis Teknik-, By- og Boligudvalget og Natur-, Klima- og Miljøudvalget forelægges en tilsvarende sag.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Politiske møder - Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter den 08-02-2024

Drøftet.

Fraværende:

Daniel Staugaard

Charlotte Riis Engelbrecht

Fraværende Daniel Staugaard, Charlotte Riis Engelbrecht

Punkt 5: Lukket

21/6032

Fraværende Daniel Staugaard, Charlotte Riis Engelbrecht

Punkt 6: Gensidig orientering fra fagudvalg

24/1670

Sagsresumé

Formålet med det politiske udvalg er, at de fem politisk valgte medlemmer har mulighed for gensidig orientering mellem fagudvalgene, der vedrører bæredygtigheds- og landdistrikts-området. Dette sker på statusmøderne imellem udvalgmøderne, hvor hele Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter (UBL) deltager – det vil sige de syv frivillige medlemmer, de fem politisk valgte samt repræsentanter fra forvaltningen.

Dermed forsøger udvalget med mere dybdegående informationer på tværs af fagudvalgene at være på forkant med indsatserne i UBL, og at sikre en helhedsorienteret udvikling.

Sagen understøtter Byrådets og udvalgets vision om landdistrikter og landsbyer, som levende og eftertragtede bomiljøer, med en lokal forankring og identitet. Samtidig forbedrer det UBL's mulighed for at være dialogpartner til alle stående udvalg og landsbylaug i henhold til udvalgets vedtægter.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter at tage

- orienteringen fra de politisk valgte medlemmer til efterretning.

Beslutning Politiske møder - Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter den 08-02-2024

Orientering taget til efterretning.

Fraværende:

Daniel Staugaard

Charlotte Riis Engelbrecht

Fraværende Daniel Staugaard, Charlotte Riis Engelbrecht

Punkt 7: Orientering om status på udmøntningsplan 2023 - december

22/77235

Sagsresumé

Byrådet godkendte den 12. oktober 2022 budgettet for 2023 og overslagsårene 2024-2026.

Forvaltningen har efterfølgende udarbejdet en udmøntningsplan for budgettet, som dels definerer den udvalgmæssige og administrative forankring og dels danner grundlag for opfølgning i løbet af året. Af udmøntningsplanen fremgår ligeledes uafsluttede elementer, der er videreført fra tidligere udmøntningsplaner.

Vedlagt er forvaltningens status på udmøntningsplanens elementer pr. december 2023.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 12. oktober 2022 budgettet for 2023 og overslagsårene 2024-2026. Budgetaftalen indeholder en række politiske prioriteringer understøttet af budgetudvidelser såvel som reduktioner på udvalgte budgetposter.

Herudover er der med budgetaftalen besluttet en række øvrige elementer uden direkte tilknytning til budgettet. Det drejer sig om forskellige områder, der ønskes analyseret og/eller styrket gennem særlig opmærksomhed i budgetperioden.

Med henblik på den fremadrettede udmøntning af budgettets elementer godkendte Økonomiudvalget den 23. november 2022 udmøntningsplanen. Status på udmøntningsplanen vil – i overensstemmelse med budgetforliget – blive fremlagt for Økonomiudvalget første gang den 8. februar 2023 og herefter hver anden måned. Derefter orienteres fagudvalgene første gang på marts-møderne i 2023 og herefter hver anden måned.

Udover elementerne for budgettet for 2023, så indeholder orienteringen også de uafsluttede elementer fra tidligere udmøntningsplaner.

Status på udmøntningsplanens enkelte elementer pr. december 2023 fremgår af bilag.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Politiske møder - Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter den 08-02-2024

Orientering taget til efterretning.

Fraværende:

Daniel Staugaard

Charlotte Riis Engelbrecht

Bilag

Udmøntningsplan 2023-2026 december 2023 ØU

Fraværende Daniel Staugaard, Charlotte Riis Engelbrecht

Punkt 8: Orientering om ledelsesinformation 2023 - ultimo december

22/77236

Sagsresumé

Ledelsesinformationen giver et overblik over, hvordan økonomien ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året.

På udvalgets områder forventes der et mindreforbrug.

Ved denne orientering gives ligeledes en status på anlæg.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Opfølgningen på ledelsesinformationen 2023 sker månedligt for de enkelte udvalg, hvor der gives en status og forventning til årets resultat.

Der forventes et mindreforbrug på ca. 0,1 mio. kr. efter ufravigelige overførsler til 2024.

Ved denne orientering gives der også en status på anlæg.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Politiske møder - Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter den 08-02-2024

Orientering taget til efterretning.

Fraværende:

Daniel Staugaard

Charlotte Riis Engelbrecht

Bilag

LIS Drift UBL 2023 december pr. 15. jan. 2024

AnlægsLIS UBL 2023 pr. 15.01.2024.xlsx

Puljer UBL ultimo 2023

Fraværende Daniel Staugaard, Charlotte Riis Engelbrecht

Punkt 9: Generel orientering

24/1603

Sagsresumé

Orientering fra formanden

Orientering fra forvaltningen

1. Årshjul for Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter 2024.
2. Orientering om ansøgning vedr. Projekt Sundhedslandsbyer ved Region Syddanmark, Landdistrikternes fællesråd m.fl.
3. Status på etablering af lokalvarmeselskab i landdistrikter.
4. Kommende VE projekt i Lavensby – status.
5. Ændring af mødedato den 11. april og 13. juni 2024

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter at tage

- orienteringen til efterretning.

Beslutning Politiske møder - Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter den 08-02-2024

Orientering taget til efterretning.

Fraværende:

Daniel Staugaard

Charlotte Riis Engelbrecht

Bilag

Ad.1. Årshjul 2024 for Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter

Fraværende Daniel Staugaard, Charlotte Riis Engelbrecht

Punkt 10: Underskriftsark

24/1604

Sagsresumé

Brug knappen GODKEND i venstre side for at godkende/underskrive

Beslutning Politiske møder - Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter den 08-02-2024

.

Fraværende:

Daniel Staugaard

Charlotte Riis Engelbrecht

Fraværende Daniel Staugaard, Charlotte Riis Engelbrecht